

Dzień Listonosza

DZIEŃ LISTONOSZA - 16.02.

Wstęp (geneza)

16 lutego Unia Europejska obchodzi Międzynarodowy Dzień Listonoszy i Doręczycieli Przesyłek. W Polsce jest to również Dzień Poczty Polskiej, która świętuje dwa razy w roku. Drugie święto przypada na 18 października.

Do powstania Poczty Polskiej przyczyniła się śmierć Królowej Bony w 1557 roku. Jak to możliwe? Otóż król Zygmunt II August musiał utrzymywać korespondencję z Włochami, by otrzymać spadek po matce. W tym celu 18 października 1558 roku król utworzył Poczta Królewską. Ustanowiono stałe połączenie pocztowe między Krakowem i Wenecją poprzez Wiedeń, dzięki czemu Królestwo Polskie przyłączyło się do regularnych połączeń międzynarodowych.

Zawód listonosza ma szczególny charakter. Wymaga od pracownika wielu cech, takich jak uczciwość, dokładność, a przede wszystkim poczucie obowiązku. W Poczcie Polskiej pracuje ok. 25 tys. listonoszy i kurierów. Dziennie dostarczają ponad 4 mln przesyłek pocztowych, pokonując około 1 mln kilometrów.

Przed przystąpieniem do realizacji

1) Spróbuj zaprosić do placówki listonosza albo pracownika poczty, aby opowiedział o swojej pracy. Jeśli macie taką możliwość, możecie wybrać się również na pocztę (wysyłając np. pozdrowienia do rodziców dzieci).

2) Jeśli nie możecie wybrać się na pocztę, w trakcie tygodnia zajęć, napiszcie i zaadresujcie listy w placówce, a Ty możesz nagrać filmik, na którym wrzucasz zaadresowane listy do skrzynki pocztowej.

3) Jako rozpoczęcie, zakończenie lub wybrany fragment zajęć możesz zaplanować, żeby ktoś z pracowników przekazał do Waszej grupy list (wcześniej przez Ciebie przygotowany) i wspólnie z dziećmi odczytaj jego treść.

4) Pamiętaj, że każda przedstawiona propozycja może być dowolnie przez ciebie modyfikowana.

5) Dobrze, aby zajęcia statyczne/dywanowe były rozdzielone zabawami ruchowymi/integracyjnymi (zgodnie z możliwościami dzieci i ich zdolnością skupienia uwagi).

6) Pamiętaj, że dzieci coraz rzadziej mają do czynienia z kartką pocztową czy listem, dlatego może być im trudno zrozumieć pewne kwestie z tym związane.

Propozycje działań związanych z tematem:

ZABAWY SENSORYCZNE NAWIĄZUJĄCE DO TEMATU

☒ „Sensoryczne obrazki” – dostarczanie bodźców dotykowych oraz wdrażanie do słuchania instrukcji.

Potrzebne materiały: tacki (tyle, ile dzieci) z sypkimi materiałami (np. kasza manna, mąka, cukier) na nich.

Poproś, żeby dzieci nakreśliły np. kształt koperty, a następnie go zmasały i zmieniły stanowisko (aby mogły pisać na innym materiale) i ponownie nakreśliły ten kształt.

☒ „Co jest w przesyłce?” – doskonalenie pomysłowości i wyciągania wniosków.

Potrzebne materiały: zapakowane przedmioty według pomysłowości nauczyciela.

Każde dziecko otrzymuje przesyłkę – przedmiot, którego nazwę musi rozpoznać poprzez słuch (jeśli przedmiot jest zapakowany w pudełko i „obija” się o ścianki) lub dotyk/wzrok (jeśli przedmiot jest zapakowany w papier).

ZABAWY PLASTYCZNE/ TWÓRCZE NAWIĄZUJĄCE DO TEMATU

✉ „Koperta” – doskonalenie motoryki małej.

Potrzebne materiały: kartki w kształcie kwadratu (format dowolny), klej.

Poproś, żeby dzieci ułożyły kartki dowolnym wierzchołkiem przy sobie. Następnie niech chwycą dwa przeciwległe wierzchołki i skierują je ku sobie. Kolejny krok to „nałożenie” na tak powstałą formę jednego z dwóch wierzchołków i sklejenie koperty. Wierzchołek kartki, który nie został zamknięty, będzie służył do zamknięcia koperty jako takiej.

✉ „Mój znaczek pocztowy” – kształtowanie umiejętności planowania na małym formacie.

Potrzebne materiały: papier, nożyczki (mogą być z ozdobną końcówką przypominającą kształtem ozdobne fragmenty znaczka pocztowego), kredki/ flamastry, opcjonalnie znaczki pocztowe do pokazu.

Rozdaj dzieciom kartki w małym formacie. Poproś, aby wycięły wybrany przez siebie kształt znaczka pocztowego, a następnie umieściły wszystkie potrzebne informacje – cenę i obrazek. Jako wzór możesz przypiąć na wysokości wzroku dzieci (lub położyć na każdym stoliku) dowolny znaczek pocztowy

✉ „Moja kartka pocztowa” – kształtowanie umiejętności twórczych.

Potrzebne materiały: kartki, papier kolorowy, nożyczki, linijki, kredki/ flamastry, kleje, opcjonalnie kartki pocztowe do pokazu.

Rozdaj dzieciom materiały i poproś, żeby zrobiły z nich kartkę pocztową, pamiętając o jej elementach – z jednej strony obrazek, a z drugiej miejsce na wiadomość i umieszczenie adresu.

✉ „Ludzie listy piszą...” – stwarzanie pozytywnej atmosfery w grupie oraz doskonalenie inwencji twórczej dzieci.

Potrzebne materiały: karton z otworem na listy, farby, pędzle, symbole pocztowe, nożyczki, kleje.

Pokaż dzieciom karton, który będzie imitował skrzynkę pocztową. Poproś o jego pomalowanie na czerwono. Po wyschnięciu farby, można nakleić na nim symbole pocztowe (np. trąbkę i napis „poczta”).

Tak wykonana skrzynka może posłużyć do zbierania napisanych przez dzieci listów (lub obrazków) i stanowić miłe zakończenie dnia. Pamiętaj, aby dzieci pisały, do kogo jest adresowana przesyłka!

✉ „Pocztowa mapa myśli” – wdrażanie dzieci do samodzielnego myślenia oraz pobudzanie do wypowiedzania się na forum grupy.

Potrzebne materiały: duży arkusz papieru, flamastry.

Napisz na dużym arkuszu papieru „poczta” (lub inny, wokół którego będziecie tworzyć mapę myśli) i narysuj ją symbolicznie. Następnie poproś dzieci, żeby powiedziały, co im się kojarzy z tym słowem. Zapisuj wszystkie odpowiedzi i wysłuchaj każdego uzasadnienia.

✉ „Sznurkowy telefon” – pobudzanie ciekawości poznawczej dzieci oraz ich pomysłowości.

Potrzebne materiały: dwa papierowe kubki dla każdej pary, które mają dziurki w spodzie, dość cienki sznurek.

Poproś dzieci, żeby przewlekły sznurek przez obie dziurki, a następnie zawiąż je tak, aby nie wydostały się przez otwór.

Zadaniem dzieci jest takie naciągnięcie sznurka, żeby jedno z nich mogło do kubka mówić, a drugie je usłyszało.

ZABAWY SŁOWNO/SŁUCHOWE NAWIĄZUJĄCE DO TEMATU

✉ „Pytania na rozruszanie” – pobudzenie kreatywności oraz rozbudowywanie słownictwa.

Potrzebne materiały: nic.

Zadaj pytania, które pobudzą dzieci do rozmowy, np.: jak przekazujemy sobie wiadomości – teraz i kiedyś? Czy możemy porozumiewać się bez słów – jak? Czy można przekazywać wiadomości miną – w jaki sposób?

✉ „Głuchy telefon” – pobudzenie kreatywności oraz rozbudowywanie słownictwa.

Potrzebne materiały: nic.

Tradycyjna zabawa, której zasad nie trzeba przypominać. Można zmodyfikować ją na swoje potrzeby i np. przekazywać gesty (tak, żeby inni ich nie widzieli), dźwięki itp.

 „Klaser” – pobudzenie ciekawości poznawczej.

Potrzebne materiały: klasery ze znaczkami.

Pokaż dzieciom klasery i pozwól obejrzeć znajdujące się w nich znaczki. Zapytaj, czy pokazane klasery mają jakąś cechę wspólną/ czymś się różnią/ co zainteresowało dzieci. To dobry wstęp do dyskusji o pasjach, ale także konieczności posiadania porządku w swoich zbiorach.

 „Mój adres” – utrwalenie znajomości własnego adresu oraz wiedza, komu i w jakich sytuacjach można go podawać.

Potrzebne materiały: nic.

Dzieci, siedząc w kole, kolejno podają swoje adresy (możesz im to również podpowiadać, mając przed sobą kartkę z tego typu danymi). Zapytaj, kiedy i komu można podawać swój adres (np. dostawcy pizzy), a kiedy nie można (np. nieznamemu osobie). Do czego może przydać się znajomość swojego adresu?

 „Adresat i nadawca” – rozwijanie zasobu słownictwa czynnego.

Potrzebne materiały: symboliczna przesyłka/ list.

Powiedz, że napisałaś list/zrobiłaś paczkę, które chcesz wysłać. Wyjaśnij, że jesteś nadawcą. Osoba, której przekażesz przesyłkę, to adresat. Kilukrotnie możesz poprosić dzieci o podobne przekazanie, np. Asia napisała list, więc jest... Asia napisała list do Kasi, która jest Po tej zabawie dzieci mogą pokusić się o stworzenie własnej definicji (np. nadawca, to osoba, która coś wysyła, a adresat, to osoba, która to otrzymuje).

 „Zabawa słowami” – rozwijanie słuchu fonematycznego.

Potrzebne materiały: nic.

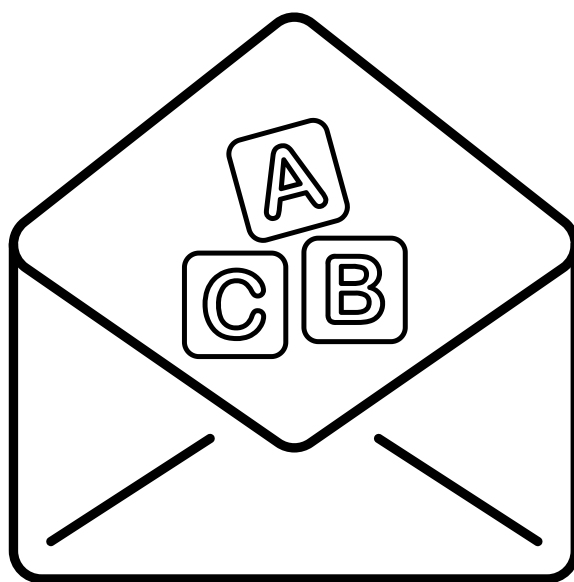
Poproś, żeby dzieci podzieliły wskazane przez Ciebie wyrazy na sylaby/głoski/wskazały głoski w nagłosie i wygłosie. Wyrazy to np.: znaczek, listonosz, list, przesyłka, koperta, kurier.

✉ „Co mam w kopercie?” – rozwijanie analizy i syntezy wzrokowej.

Potrzebne materiały: kilka kopert z naklejonymi na nich wyrazami i symbolem (np. koperta z napisem list i symbolem listu), a w środku litery tworzące dany wyraz (każda litera osobno).

Przekaż wybranemu dziecku kopertę i poproś, żeby odczytał wyraz (możesz dodać, że dziecko jest adresatem, a Ty nadawcą). Następnie dziecko powinno wyjąć litery z koperty i utworzyć ten wyraz z posiadanych liter, a następnie ponownie go odczytać.

ZABAWY MATEMATYCZNE NAWIAZUJĄCE DO TEMATU

 „Zbiory” – utrwalenie umiejętności tworzenia zbiorów i przeliczania elementów w zbiorze (porównywanie liczebności).

Potrzebne materiały: znaczki (prawdziwe lub małe obrazki symbolizujące znaczki).

Pozwól dzieciom obejrzeć znaczki. To ważne, żeby mogły im się przyjrzeć, bo to pozwoli na późniejsze prawidłowe przyporządkowanie ich do zbiorów. Zadaniem dzieci może być stworzenie zbiorów znaczków ze zwierzętami i roślinami/ ludźmi, kwiatami i ubraniami itp. Dzieci mogą tworzyć zbiory również według własnych pomysłów. Liczba zbiorów powinna zostać dostosowana do możliwości dzieci i dobrze, żeby różniła się liczbą elementów w co najmniej dwóch zbiorach (jeden ze zbiorów może mieć tyle samo elementów co inny, żeby odwołać się do pojęcia „tyle samo”).

„Pocztowe rytmy” – kształtowanie umiejętności dostrzegania i kontynuowania rytmów.

Potrzebne materiały: obrazki związane z tematem w liczbie pozwalającej na kontynuowanie rytmów (np. 10 znaczków, 10 listonoszy, 10 listów itp.).

Rozłóż przed dziećmi rytm (np. list-znaczek-list-znaczek-list-znaczek... lub list-znaczek-listonosz-list-znaczek-listonosz-list-znaczek-listonosz-... lub list-list-znaczek-list-list-znaczek-list-list-znaczek-...).

Zapytaj, co powinno pojawić się jako następne. Jeśli dzieci mają z tym trudność, zacznij wymieniać nazwy „wyłożonych” i widocznych obrazków, kolejno je dotykając. Rytmy mogą tworzyć również same dzieci.

 „Porządki w paczkach” – doskonalenie umiejętności wyciągania wniosków i uzasadniania swoich wyborów.

Potrzebne materiały: przedmioty o różnych kształtach i wielkości, zapakowane w różnokolorowe papiery.

Rozłóż przed dziećmi zapakowane przedmioty i pozwól im ułożyć je według wybranego przez nie kryterium. Dobrze, żeby później je uzasadniły. Jeśli mają z tym trudność, możesz zasugerować kryterium: kolor papieru, wielkość paczki, kształt paczki itp.

 „Nasza przedszkolna poczta” – doskonalenie umiejętności przeliczania dostępnych funduszy oraz planowania wydatków.

Potrzebne materiały: obrazki symbolizujące kartki pocztowe z naklejonymi zróżnicowanymi cenami (ceny powinny być pełne – np. 2 zł, 3 zł itd.), pieniądze dla każdego dziecka – falsyfikaty (lub żetony na zasadzie jeden żeton – 1 zł).

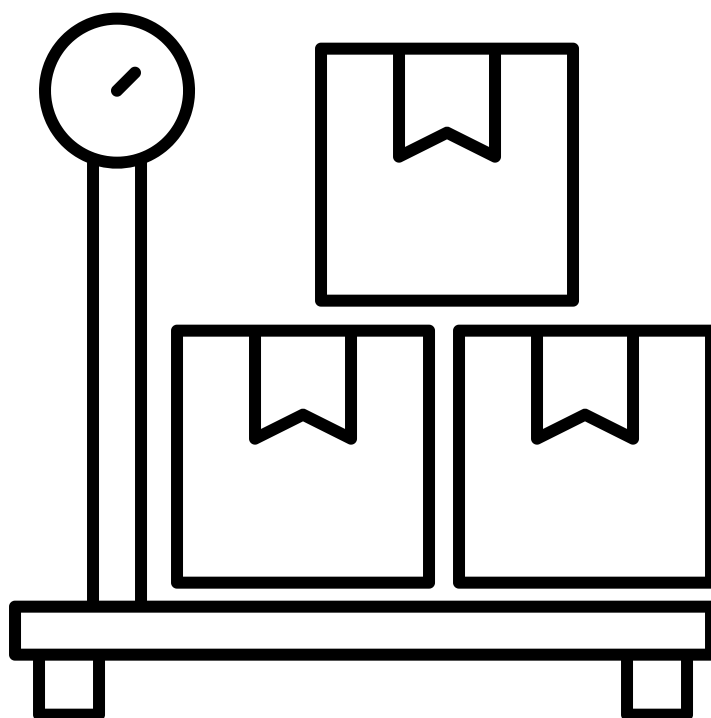
Jedno dziecko będzie sprzedawało kartki pocztowe, a inne dzieci będą podchodziły, kupując je. Zadaniem „sprzedawcy” jest odebranie właściwej kwoty i ewentualne wydanie reszty oraz wręczenie wybranej kartki, a zadaniem „kupującego” takie zaplanowanie wydatków, aby tych pieniędzy mu starczyło na zakup.

🎲 „Ważenie paczek” – doskonalenie wiedzy z zakresu porównywanie wagi przedmiotów.

Potrzebne materiały: waga (może być skonstruowana przez was – z patyka, trzech sznurków, dwóch siatek), przedmioty do ważenia.

Każda para paczek powinna zostać zważona, a następnie wskazana – która jest cięższa, a która lżejsza i dlaczego (ta, która jest niżej jest cięższa). Jeśli nie macie wagi, możecie ważyć rękoma.

PRZERYWNIKI RUCHOWO - MUZYCZNE / ZABAWY INTEGRACYJNE NAWIĄZUJĄCE DO TEMATU

★ „Droga listonosza do adresata” – zachęcanie do aktywności fizycznej oraz wprowadzenie pozytywnej atmosfery.

Potrzebne materiały: rzeczy zgromadzone w sali, które będą imitowały przeszkody czekające na listonosza, przesyłka.

Na wstępie możesz zapytać, co utrudnia listonoszowi dotarcie do celu. Odpowiedzi mogą Cię zaskoczyć. Następnie przygotuj tor przeszkód, który będzie musiał pokonać każdy „listonosz”, trzymając przesyłkę. Na mecie przesyłka zostaje odłożona/ przekazana adresatowi.

★ „Sortowanie przesyłek” – doskonalenie spostrzegawczości i szybkości ruchów.

Potrzebne materiały: koszyczki z symbolami (np. kwadrat, koło, trójkąt) oraz porozrzucane kartki z symbolami, które znajdują się na koszyczkach.

Na Twój sygnał każde dziecko chwytą jedną kartkę i odkłada je do właściwego koszyka. Po wyznaczonym czasie sprawdzacie, czy wszystkie kartki zostały prawidłowo posortowane.

★ „Listonosz na rowerze i jadący samochodem” – doskonalenie określonej reakcji na sygnał.

Potrzebne materiały: nic lub wybrane nagranie muzyczne.

Dzieci swobodnie chodzą po sali. Na Twój sygnał (np. klaśnięcie) lub przerwę w muzyce, zatrzymują się i słuchają polecenia: „Listonosz na rowerze” – kładą się i wolno pedałuja, „Listonosz jedzie samochodem” – udają szybkie prowadzenie samochodu, uważając przy tym na innych uczestników ruchu.

★ „Pociąg pocztowy” – doskonalenie współpracy w grupie.

Potrzebne materiały: porozrzucane zabawki/przesyłki i muzyka wyznaczająca rytm poruszania się.

Włącz muzykę i określ z dziećmi, czy jest ona szybka czy wolna. Następnie dzieci tworzą pociąg (lub kilka drużyn – kilka pociągów), których zadaniem jest zebranie wszystkich przesyłek pozostawionych na ich drodze. Zasada jest taka, że jedna osoba/wagonik zabiera jedną przesyłkę. Na każdego trzeba czekać, a pociąg nie może się rozłączyć.

★ „Trening listonosza” – zachęcanie do wymyślenia ćwiczeń gimnastycznych.

Potrzebne materiały: nic.

Dziecko, które jest „listonoszem”, proponuje ćwiczenia/ćwiczenie dla całej grupy. Po jakimś czasie może dojść do zamiany osoby „listonosza”.

★ „Podaj paczkę” – doskonalenie współpracy w grupie oraz doskonalenie sprawności fizycznej.

Potrzebne materiały: wybrany przedmiot.

Dzieci stają jedno za drugim, z lekkim odstępem między sobą. Podaj zasadę, według jakiej mają podawać sobie przedmiot – np. unosząc ręce do góry, między nogami, odwracając się, ale nie odrywając stóp od ziemi itp.

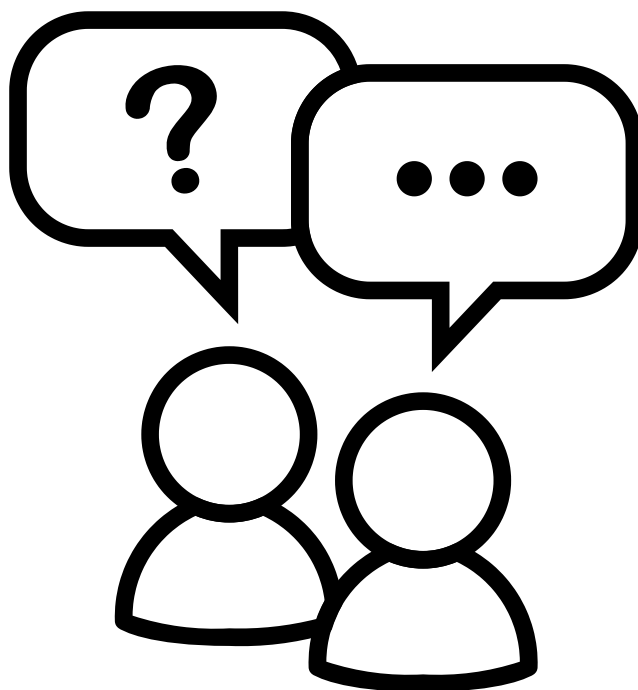

Po realizacji zajęć

1) Zapytaj dzieci, czy pamiętają, czym różni się list od kartki pocztowej?

2) Zapytaj dzieci, czym zajmuje się listonosz/ kurier?

3) Jako forma ewaluacji twoich działań, możesz poprosić, żeby dzieci powiedziały/ narysowały to, co im się podobało najbardziej/ najmniej. Będzie to okazja do poznania tego, co dzieciom sprawia przyjemność, a co powinno zostać zaproponowane w innej formie.

Wskazówki do pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (zalecenia/ propozycje)

- dostosowanie proponowanych form do wiedzy, umiejętności i możliwości poszczególnych dzieci,
- stopniowanie trudności lub kilkietapowe polecenia,
- dyskretna kontrola nauczyciela nad wykonywanymi zadaniami,
- chwalenie za włożony wysiłek, a nie efekt finalny,
- wdrażanie do samodzielności, docenianie jej,
- dzieci z niepełnosprawnością intelektualną: dostarczanie jak największej liczby konkretów/ modeli/ przykładów odwołujących się do sytuacji bliskich dziecku, instrukcje wykonania zadania – podzielone na etapy lub słowno-obrazkowe,
- dzieci słabosłyszące/ niesłyszące: dostarczanie instrukcji ruchowych/obrazkowych/ symbolicznych,
- dzieci słabowidzące/ niewidzące: obrazki konturowe/czarno-białe, z małą liczbą szczegółów, materiał dotykowy,
- dzieci z niepełnosprawnością ruchową: doskonalenie komunikacji niewerbalnej, zabawy ruchowe dostosowane do możliwości dziecka,
- dzieci z chorobami przewlekłymi: uwzględnienie możliwości szybszego męczenia się (wówczas pełnienie roli asystenta/sędziego),
- dzieci z ADHD: częste przerywniki ruchowe, krótkie instrukcje,
- dzieci ze spektrum autyzmu: uprzedzanie o kolejności działań (działania według instrukcji), budowanie relacji z dziećmi w grupie, krótkie i jednoznaczne instrukcje.

Propozycja literatury związanej z tematem dla nauczycieli/ rodziców/ dzieci

1) Janosch, „Poczta dla tygrysa”, Wydawnictwo Znak Emotikon, Kraków 2022

To pierwsza z cyklu opowieść o Misiu, Tygrysku i Kaczce. Bohaterowie żyją sobie w domku nad rzeczką, bardzo lubią przebywać z sobą nawzajem i gdy tylko oddalają się od siebie, tęsknią. Ukojeniem mają być listy, które wzajemnie do siebie piszą. Ale, jak się okazuje, to nie takie proste. Na szczęście wszystko kończy się pomyślnie, a książka to pogodna opowiastka o tym, że żeby być blisko, wcale nie trzeba być obok!

2) Moncomble Gerard, „Zagadkowa koperta listonosza Artura”, Format, Wrocław 2013

Jest to historia listonosza Artura, ale również możemy poznać treść listów i ich odbiorców. Każdy kolejny adres z trasy listonosza to nowa niespodzianka dla czytelnika. Książka jest fantastycznie wydana – okładka ma dziurę, a w środku znajdziemy rozkładaną stronę. Ilustracje zostały zrobione techniką przestrzennej wycinanki i kolażu, z wykorzystaniem autentycznych znaczków pocztowych, oryginalnych druków i pieczęci, a na końcu znajdziemy jeszcze jedną niespodziankę w postaci 65 znaczków – naklejek!

3) Themerson Stefan, „Poczta”, Widnokrąg, Piaseczno 2014

Jest to książka popularyzująca wiedzę z dziedziny techniki, jednak sama w sobie jest również małym dziełem sztuki. Współczesnemu czytelnikowi, który codziennie korzysta z osiągnięć najnowszych technologii, przybliży historię poczty oraz drogę rozwoju komunikowania się ludzi. Zatem, jak ludzie porozumiewali się, gdy nie było internetu, a przemieszczanie się z jednego miejsca w inne zajmowało znacznie więcej czasu? W ciekawy sposób poznamy drogę, jaką przemierzają papierowe listy, znajdziemy wskazówki adresowania listu. Poznamy alfabet Morse'a, a Olek i Bolek konstruują aparat zapisujący Morse'a.

